

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013/1032
KARAR NO : 2014/501

REKABET KURUMU
Tarih : 19.06.2014
Sayı : 3555

DAVACI : Termopet Akar. Nak Tic. Ltd. Şti.

VEKİLİ : Av. Esra Gümüş-Av. Alper Özdemir
Mutlukent Mah.S.S Beysu Villakent-2 Sitesi No:13
Çankaya/ANKARA

DAVALI : Rekabet Kurumu/ANKARA

VEKİLİ : Av. Nagehan Özseyhan-Aynı yerde

MÜDAHİL(DAVALI) : Özutku Oto Mak. Pet. Ür. Tic. ve San. Ltd. Şti.

VEKİLİ : Av. Yelda Tuğcu Eryılmaz
Ziyabey Caddesi No:16 D:13 Balgat/ANKARA

DAVANIN ÖZETİ : Davacı şirket hakkında, yapılan şikayet başvurusu üzerine, verilen Özutku Oto. Mak. Pet. Ür. Tic. ve San. Ltd. Şti., Savaş Kirez, Recep Kirez Akaryakıt Diñ. Tesis. Nakl. İnş. Gıda Mah. San. Tic. Ltd. Şti. ve Termopet Akaryakıt Nakliyat ve Ticaret Ltd. Şti. arasındaki muhtelif sözleşmelerle kurulan dikey ilişkinin 23.06.2011 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığına, Özutku Oto. Mak. Pet. Ür. Tic. ve San. Ltd. Şti.'ye Termopet Akaryakıt Nakliyat ve Ticaret Ltd. Şti. tarafından üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden kısmını ödeyerek anlaşmayı sona erdirmeye imkanı tanınması koşuluyla, ilgili dikey anlaşmaya 23.06.2006 tarihinden itibaren 10 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınmasına, tarafların yukarıda belirtilen hususlarda anlaşamamaları halinde ise bahsi konu anlaşmaya bireysel muafiyette tanınmayacağına, bu nedenle gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren altmış gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Yasa çerçevesinde işlem başlatılacağına yönelik olarak alınan 28.03.2013 tarih ve 13-17/243-118 sayılı Rekabet Kurulu kararının; Özutku Oto. Mak. Pet. Ür. Tic. ve San. Ltd. Şti. ile aralarında herhangi bir sözleşme olmadığı, bu şirketin kendilerinin bayisi olan Recep Kirez Akaryakıt Din. Tesis. Nakl. İnş. Gıda Mah. San. Tic. Ltd. Şti.'nin borcuna karşılık Savaş Kirez'e ait istasyonu icrai yoldan satın aldığı, bu istasyonu üzerinde bulunan intifa hakkı nedeni ile çok ucuza aldığı, davalı idarece intifa hakkını ortadan kaldıracak şekilde karar verilmesinin hukuka aykırı olduğu, davalı idarenin kendi hazırladığı mevzuata ters düştüğü ve istasyonu icra yolu ile alan biri ile bayi arasında baştan itibaren bir bağlantı kurulduğu, bu durumun hukuki dayanağı olarak da alınan intifanın bayilik sözleşmesine istinaden alınmasını gösterdiği, hiçbir dağıtım firmasının üçüncü bir şahıstan bayilik sözleşmesi olmaksızın intifa hakkı almayacağı, yapılan işlemin mevzuatta bir karşılığının bulunmaması sebebi ile yanlış değerlendirildiği gibi yapılan masrafa ilişkin daha önceki kararlarda bu durumu değerlendiren davalı idarenin şirketlerinin yaptığı masrafa yönelik bir karar vermediği, Kurul kararında şirketlerinin talep hakkının ne olacağı konusunda hiçbir düzenlemeye gidilmediği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013/1032
KARAR NO : 2014/501

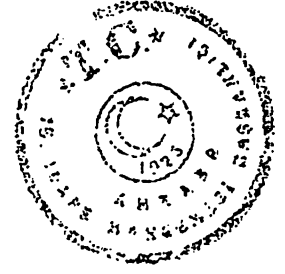

SAVUNMA ÖZETİ :4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun hükümleri uyarınca rekabeti engelleme, bozma yada kısıtlama amacını taşıyan anlaşmaların hukuka aykırı ve yasak olduğu, bununla birlikte Rekabet Kuruluna belirli koşulları anlaşma türlerine grup olarak muafiyet tanındığı, üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetin alımı, satımı veya yeniden satımı amacı ile yapılan anlaşmaların dikey anlaşma olarak tanımlandığı, taraflar arasında mal veya hizmet alımına, satımına veya yeniden satımına ilişkin faaliyetlerin tabi olacağı esasların genel olarak münhasır nitelikte düzenlenen bayilik/işleticilik sözleşmeleri ile belirlenirken, anlaşmanın bir bütün olarak geçerli olacağı sürenin ise var olan intifa ve/veya kira sözleşmelerinin süresine bağlı olacağı, bahsedilen istisnadan yararlanmanın iki koşulu bulunduğu, buna göre alıcı anlaşmaya dayalı faaliyetini ya doğrudan veya alıcıyla hiçbir bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait tesis üzerinde ya da bizzat sağlayıcı tarafından alıcıyla hiçbir bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde edilen bir aynı veya şahsi kullanım hakkına konu bir tesiste sürdürülmesi gerektiği, taraflar arasındaki dikey ilişkinin istisna hükmünden yararlanabilmesi için dikey ilişkinin en baştan itibaren belirtilen koşullara uygun bir biçimde kurulması gerektiği, dava konusu olayda başlangıçta Savaş Kirez adına kayıtlı olan akaryakıt istasyonuna ilişkin dikey ilişkinin ilk olarak davacı lehine tesis edilen 12 yılı süreli intifa hakkı ve Savaş Kirez ile bağlantılı olan Recep Kirez Akaryakıt ile davacı arasında imzalanan 25.07.2006 tarihli bayilik sözleşmesi ile kurulduğu, Savaş Kirez'in Recep Kirez Akaryakıt'ın kurucusu, müdürü ve imza ile temsil yetkilisi olduğu, bu nedenle 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5/a maddesine uygun bir dikey anlaşmanın bulunmadığı, daha sonra icra marifeti ile Özutku Petrol tarafından istasyonun devralınmasının hukuki ilişkiyi istisna hükmünden yararlanabilecek bir hale getirmeyeceği, dava konusu işlemin bu açıdan hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

MÜDAHİL BEYANI : Davacı taraf iddialarının hiçbir hukuki dayanağı bulunmadığı, davacının 4054 sayılı Yasa ve 2002/2 sayılı Tebliğ hükümlerini yanlış yorumladığı, davaya konu bayilik sözleşmesinin sadece davacı şirketin mallarının satışını düzenlediği, başka bir dağıtıcının mallarının satışını yasakladığı için 4054 sayılı Yasa'nın 4 maddesi uyarınca yasaklanmış anlaşma niteliğinde olduğu, ancak aynı Kanunun 5.maddesinin bu duruma bir istisna getirdiği, ilgili madde uyarınca 2002/2 sayılı Tebliğin yayımlandığı, 4054 sayılı Yasa uyarınca 5 yılı aşacak şekilde bayilik ilişkisinin tesis edilemeyeceği, ancak geçmiş yıllarda dağıtıcı firmalar her ne kadar bayilik sözleşmelerini 5 yıllık olarak düzenleselerde bayilerden 15-20 yıllık intifalar almak sureti ile fiiliyatta 5 yılı aşacak şekilde sözleşme tesis edildiği, bu nedenle intifa sözleşmeler ile bayilik sözleşmelerinin bağlı sözleşme olarak kabul edildiği, 5 yıllık rekabet etmeme yükümlülüğünün başlangıç tarihinin taraflar arasında süregelen rekabet yaşama dayalı dikey ilişkiye başlangıç teşkil eden ilk anlaşmanın yapıldığı tarihin rekabet yaşama içeren bayilik sözleşmesi ile birlikte intifa sözleşmesinin hepsinin aynı anda ortadan kalktığı tarihin ise rekabet yaşama sona erme tarihi olarak değerlendirildiği, dava konusu taşınmazı icradan satın aldıkları tarihte intifa hakkının rekabet mevzuatı uyarınca çoktan sona erdiği, dava konusu olayda taraflar arasındaki ilişkiye 10 yıla kadar bireysel muafiyet tanınmasının da mümkün olmadığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013/1032
KARAR NO : 2014/501

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 15. İdare Mahkemesi'nce 14.02.2014 tarihinde yapılan duruşmaya davacı vekili Av.Alper Özdemir'in, davalı idare vekili Av. Nasihan Özseyhan'ın ve müdahil tarafı temsilen Av.Yelda Tuğcu Eryılmaz'ın geldiğinin görülmesi üzerine gelen taraflara usulüne uygun bir biçimde söz verilip beyanları dinlendikten sonra duruşmaya son verildi, dava dosyası incelenerek işin gereği görüşüldü:

Dava, davacı şirket hakkında, yapılan şikayet başvurusu üzerine, verilen Özutku Oto. Mak. Pet.Ür.Tic. ve San. Ltd. Şti., Savaş Kirez, Recep Kirez Akaryakıt Din.Tesis.Nakl.İnş.Gıda Mah.San.Tic.Ltd.Şti. ve Termopet Akaryakıt Nakliyat ve Ticaret Ltd.Şti. arasındaki muhtelif sözleşmelerle kurulan dikey ilişkinin 23.06.2011 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığına, Özutku Oto. Mak. Pet.Ür.Tic. ve San. Ltd. Şti.'ye Termopet Akaryakıt Nakliyat ve Ticaret Ltd.Şti. tarafından üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden kısmını ödeyerek anlaşmayı sona erdirmeye imkanı tanınması koşuluyla, ilgili dikey anlaşmaya 23.06b2006 tarihinden itibaren 10 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınmasına, tarafların yukarıda belirtilen hususlarda anlaşamamaları halinde ise bahsi konu anlaşmaya bireysel muafiyette tanınamayacağına, bu nedenle gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren altmış gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Yasa çerçevesinde işlem başlatılacağına yönelik olarak alınan 28.03.2013 tarih ve 13-17/243-118 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemi ile açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Amaç" başlıklı 1.maddesinde; "Bu Kanunun amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır." hükmü, "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı **4.maddesinde;** " Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan Teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır. Bu haller, özellikle şunlardır: a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tesbit edilmesi, b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü, c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi, d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi, e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması, f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi, Bir anlaşmanın varlığının ispatlanmadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder. Ekonomik ve rasyonel gerekçelere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013/1032
KARAR NO : 2014/501

bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." hükmü, "Muafiyet" başlıklı **5.maddesinde**; "Kurul, aşağıda belirtilen şartların tamamının varlığı halinde ... , teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4 üncü madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verebilir: a) Malların üretim veya dağıtım ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması, b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması, c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması, d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olanlardan fazla sınırlanmaması. Muafiyet belirli bir süre için verilebileceği gibi, muafiyetin verilmesi belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabilir. Muafiyet kararları anlaşmanın ya da uyumlu eylemin yapıldığı veya teşebbüs birliği kararının alındığı yahut bir koşula bağlanmışsa koşulun yerine getirildiği tarihten itibaren geçerlidir. Kurul, birinci fıkrada gösterilen şartların gerçekleşmesi halinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine bir grup olarak muafiyet tanınmasına sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabilir." hükmü yer almaktadır.

Rekabet Kurulu'nun **2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin** "Rekabet Etmeme Yükümlülüğü" başlıklı **5.maddesinde**; "Bu Tebliğ ile tanınan muafiyet anlaşmada yer alan, aşağıda belirtilen yükümlülükler uygulanmaz: a) Alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğü. Rekabet etmeme yükümlülüğünün yukarıda belirtilen süreyi aşacak şekilde zımnen yenilenebileceğinin kararlaştırılması halinde, rekabet etmeme yükümlülüğü belirsiz süreli sayılır. Alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesisin mülkiyeti arazi ile birlikte veya alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait ise, yahut alıcı bu faaliyetini sağlayıcının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde ettiği bir ayni veya şahsi kullanım hakkının konusu olan bir tesiste sürdürecektse, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü, söz konusu tesisin alıcı tarafından kullanıldığı süreye bağlanabilir; şu kadar ki, rekabet etmeme yükümlülüğü, bu sürenin beş yılı aşan kısmı bakımından, sadece alıcının söz konusu tesiste yürüteceği faaliyetini kapsar. b) Anlaşmanın sona ermesinden sonraki döneme ilişkin olarak, alıcıya getirilen, mal ya da hizmet üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını yasaklayan doğrudan ya da dolaylı herhangi bir yükümlülük. Ancak yasaklamanın, anlaşma konusu mal ya da hizmetlerle rekabet halindeki mal ve hizmetlere ilişkin olması, anlaşma süresince alıcının faaliyette bulunduğu tesis ya da arazi ile sınırlı olması ve sağlayıcı tarafından alıcıya devredilen know-how'ı korumak için zorunlu olması koşullarıyla, alıcıya, anlaşmanın sona ermesinden itibaren bir yılı aşmamak kaydıyla rekabet etmeme yükümlülüğü getirilebilir. Kamuya mal olmamış know-how'ın kullanılması ve açıklanmasına ilişkin süresiz yasaklama hakkı saklıdır. c) Seçici dağıtım sistemi üyelerine getirilen, belirlenmiş rakip sağlayıcıların markalı ürünlerini satmama yükümlülüğü." düzenlemesine yer verilmiştir.

Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'da "(39) Alıcıya en fazla beş yıllık süre için rekabet etmeme yükümlülüğü getirilebileceğine ilişkin düzenlemenin bir istisnası bulunmaktadır: Alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesis tümüyle sağlayıcıya ait ise sağlayıcının kendisine ait olan bir tesiste kendi izni olmadan rakip malların satılmasına izin vermemesinin mantıklı bir sınırlama olduğu görüşünden hareketle, alıcıya getirilecek rekabet etmeme yükümlülüğü herhangi bir şekilde süre sınırlamasına tabi tutulmamıştır. Buna göre, söz konusu tesisi kullandığı süre boyunca alıcıya rekabet etmeme yükümlülüğü getirilebilmektedir. Ancak, hali hazırda zaten alıcıya ait olan bir tesisin sağlayıcıya kiralanması veya intifa hakkı tanınması ve sağlayıcının da bu tesisi tekrar asıl sahibi olan alıcıya kullandırması durumunda, bu istisnadan yararlanmak mümkün değildir. Bir başka deyişle, sağlayıcı tesisin mülkiyetini alıcı ile

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013/1032

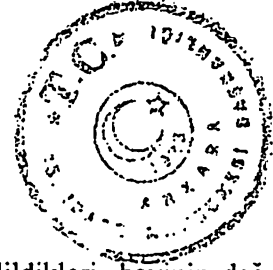
KARAR NO : 2014/501

bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir ayni veya şahsi hak (kira, ariyet, üst ve intifa gibi) çerçevesinde elinde bulunduruyor ise ancak o zaman beş yıldan daha uzun bir süre için alıcıya rekabet etmeme yükümlülüğü getirebilir. Bu istisnanın dışında rekabet etmeme yükümlülüğünü Tebliğ'de izin verilen süre sınırını aşacak şekilde genişleten doğrudan ya da dolaylı her türlü sözleşme ve/veya uygulama Tebliğ'e aykırı olacaktır. Tebliğ'in 5 inci maddesi ile getirilen bu istisna, "öncelikle ve özellikle" ilişkinin başlangıcından itibaren üçüncü şahıslardan ayni ya da şahsi haklar kapsamında taşınmazın kullanma ve/veya yararlanma hakkının alınması ve bunu müteakiben tesisin bizzat sağlayıcı tarafından işletilmesi ya da kullanma/yararlanma hakkı veren ile hiçbir bağlantısı olmayan şahıslarla bayilik ilişkisinin kurulması ile sınırlıdır. Muafiyet kapsamındaki beş yıllık süre dolmadan; faaliyetlerin sona erdirilmesi, devralma vb. yollarla dikey anlaşmanın taraflarında değişiklik ortaya çıkması halinde muafiyetten yararlanılabilecek sürenin uzaması söz konusu değildir." kuralına yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirketin akaryakıt dağıtım firması olarak faaliyet gösterdiği, Recep Kirez Akaryakıt ile 2006 yılında bayilik sözleşmesi imzalandığı, bu bayilik sözleşmesinin teminatı olarak davacı lehine Savaş Kirez tarafından Afyonkarahisar İli, Merkez Işıklar Köyü, Şosealtı Mevkii, 49j, 1c pafta, 6447 parselde kain taşınmaz üzerinde 26.06.2006 tarihinden itibaren 12 yıl süre için intifa hakkı tesis edildiği, davacı şirket tarafından bu taşınmaz üzerinde akaryakıt istasyonu kurulduğu, Recep Kirez Akaryakıtın davacı şirkete olan borcundan dolayı mezkur taşınmaz üzerindeki ipoteğin paraya çevrilmesi talebi ile icra takibi başlatıldığı, takip sonucunda taşınmazın mülkiyetinin intifa hakkı ile birlikte 16.04.2012 tarihinde Özutku Petrol'e geçtiği, anılan şirket tarafından davalı idareye başvuruda bulunularak davacı ile imzalanan bayilik anlaşması ve lehine tesis edilen intifa hakkından oluşan dikey ilişkinin 23.06.2011 tarihine kadar grup muafiyeti kapsamında olduğu, bu tarihten sonra 4054 sayılı Yasanın 4.maddesine aykırı olması nedeniyle geçersiz hale geldiğini ileri sürdüğü, davalı idare tarafından alınan 28.03.2013 tarih ve 13-17/243-118 sayılı Özutku Oto. Mak. Pet.Ür.Tic. ve San. Ltd. Şti., Savaş Kirez, Recep Kirez Akaryakıt Din.Tesis.Nakl.İnş.Gıda Mah.San.Tic.Ltd.Şti. ve Termopet Akaryakıt Nakliyat ve Ticaret Ltd.Şti. arasındaki muhtelif sözleşmelerle kurulan dikey ilişkinin 23.06.2011 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığına, Özutku Oto. Mak. Pet.Ür.Tic. ve San. Ltd. Şti.'ye Termopet Akaryakıt Nakliyat ve Ticaret Ltd.Şti. tarafından üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden kısmını ödeyerek anlaşmayı sona erdirme imkanı tanınması koşuluyla, ilgili dikey anlaşmaya 23.06.2006 tarihinden itibaren 10 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınmasına, tarafların yukarıda belirtilen hususlarda anlaşamamaları halinde ise bahsi konu anlaşmaya bireysel muafiyette tanınamayacağına, bu nedenle gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren altmış gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Yasa çerçevesinde işlem başlatılacağına dair karar verildiği, bunun üzerine de iş bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesinden, rekabet piyasasında faaliyet gösteren şirketlerin birbirleri ile rekabet etmek zorunda oldukları, rekabeti engelleyecek her türlü anlaşmanın hukuka aykırı olacağı, bununla birlikte belli şartların varlığı halinde rekabet etmeme hususunda şirketlere istisnalar sağlanabileceği, bu şekilde şirketlerin birbirleri ile rekabet etmeme hususunda yükümlülük altına girecekleri, buna grup muafiyeti denildiği, bu hususa ilişkin ayrıntıların Tebliğ hükümleri ile düzenlendiği, buna göre rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkin anlaşmanın en fazla beş yıl için geçerli olacağı, beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne muafiyet sağlanmayacağı, bu şekilde akaryakıt piyasasında yer alan firmaların rekabet etmeme yükümlülüğünü doğuracak şekilde 5 yıllık bayilik sözleşmeleri imzalayabilecekleri, bununla birlikte 5 yıllık sürenin de istisnasının bulunduğu, intifa ve kira

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013/1032
KARAR NO : 2014/501

sözleşmelerinin bayilik sözleşmeleri ile bağlı sözleşme olarak kabul edildikleri, bayinin dağıtıcı firmanın intifa hakkı sahibi olduğu bir taşınmaz üzerinde faaliyette bulunması halinde bayilik sözleşmesinin intifa hakkı devam ettiği müddetçe süreceği, böylelikle rekabet etmeme yükümlülüğünün devam edeceği, ancak bunun için bayinin anlaşmaya dayalı faaliyetini ya doğrudan veya kendisi ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde dağıtıcıya ait akaryakıt istasyonu üzerinde veya bizzat dağıtıcı tarafından bayi ile hiçbir bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde edilen bir aynı hak veya şahsi kullanım hakkına konu bir tesiste sürdürmesi gerektiği, bu şartın ilişkinin başından itibaren bu şekilde kurulması gerektiği, aksi takdirde istisna hükmünden yararlanamayacağı anlaşılmaktadır.

Bakılan davada, olay, açıklanan mevzuat hükümleri açısından değerlendirildiğinde, davacı dağıtıcı firma ile Recep Kirez Akaryakıt arasında imzalanan bayilik sözleşmesinde Savaş Kirez tarafından davacı firma lehine 23.06.2006 tarihinden itibaren 12 yıl süre ile intifa hakkı verildiği, Recep Kirez Akaryakıt tarafından da bayiliğin bu istasyonda yürütüldüğü, imzalanan bayilik sözleşmesinin intifa hakkı ile beraber yürütülmesi, başka bir deyişle anılan grup muafiyetine 5 yıldan fazla süre ile rekabet etmeme yükümlülüğünün verilebilmesi için intifa hakkı veren taşınmaz maliki ile bayi Recep Kirez Akaryakıt arasında herhangi bir ilişkinin bulunmaması gerektiği, oysa Savaş Kirez'in Recep Kirez Akaryakıt istasyonunun kurucusu, müdürü ve münferit imza ile temsil yetkisine sahip yetkilisi olduğu, bu şekilde ilişkinin en başından itibaren 5 yıldan fazla süre ile rekabet etmeme yükümlülüğünü sağlayacak biçimde kurulmadığı, bu nedenle anılan ilişkiye ancak 5 yıl için rekabet etmeme istisnasının tanınabileceği, bu hakkında (grup muafiyetinin) 23.06.2011 tarihinde sona erdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Bu açıdan dava konusu işlemin; Özutku Oto. Mak. Pet.Ür.Tic. ve San. Ltd. Şti., Savaş Kirez, Recep Kirez Akaryakıt Din.Tesis.Nakl.İnş.Gıda Mah.San.Tic.Ltd.Şti. ve Termopet Akaryakıt Nakliyat ve Ticaret Ltd.Şti. arasındaki muhtelif sözleşmelerle kurulan dikey ilişkinin 23.06.2011 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanmasına ilişkin kısmında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Öte yandan; dava konusu taşınmaz üzerinde yer alan istasyona özgü yatırımın davacı şirket tarafından yapılmış olması, buna ilişkin masrafların davacı şirket tarafından karşılanması nedeni ile davacı şirketin bir alacağının oluştuğu, bu kapsamda davalı idarenin davacının bu konudaki hakkını koruma adına karar alabileceği, nitekim rekabet etmeme hususunda dava konusu dikey ilişkiye bireysel muafiyet tanınması yolu ile bu hakkın koruma altına alınmaya çalışıldığı, üstelik müdahil tarafa üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden kısmını ödeyerek anlaşmayı sona erdirmeye hakkı da tanındığı, bu şekilde her iki tarafa da karşılıklı haklar verildiği anlaşıldığından dava konusu işlemin söz konusu anlaşmaya 10 yıl süre ile bireysel muafiyet tanınmasına ilişkin kısmında da hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Dava konusu işlemin; "tarafaların belirtilen hususlarda anlaşamamaları halinde ise bahsi konu anlaşmaya bireysel muafiyette tanınamayacağına, bu nedenle gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren altmış gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Yasa çerçevesinde işlem başlatılacağına" yönelik kısmına gelince, davalı idarece tesis edilen bu kısımla müdahil tarafa tek taraflı yetki verildiği, hem davacı lehine bireysel muafiyet tanındığı hemde bireysel muafiyetin gerçekleştirilmesi için 60 günlük anlaşma şartı getirildiği, bu şekilde müdahil tarafa anlaşmama hakkı verilerek bireysel muafiyetin uygulanmamasının önünün açıldığı, dava konusu işlemin ikinci kısmında zaten müdahil tarafa üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden kısmını ödeyerek anlaşmayı sona erdirmeye imkanı tanındığı, müdahil tarafça yatırım bedeli ödenerek anlaşmanın

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013/1032
KARAR NO : 2014/501

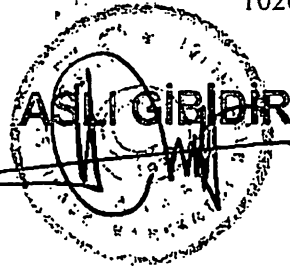
sonlandırılabilceği, böyle bir hakkın verildiği bir durumda ayrıca müdahil tarafa anlaşmayarak bireysel muafiyetin sona erdirebilmesinin önünün açılmasının davacı tarafından yatırım bedelini alamaması sonucunu doğuracağı, bu durumun ise hakkaniyete aykırı olacağı anlaşıldığından, dava konusu işlemin anılan kısmında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin Özutku Oto. Mak. Pet.ÜR.Tic. ve San. Ltd. Şti., Savaş Kirez, Recep Kirez Akaryakıt DİN.Tesis.Nakl.İnş.Gıda Mah.San.Tic.Ltd.Şti. ve Termopet Akaryakıt Nakliyat ve Ticaret Ltd.Şti. arasındaki muhtelif sözleşmelerle kurulan dikey ilişkinin 23.06.2011 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığına, Özutku Oto. Mak. Pet.ÜR.Tic. ve San. Ltd. Şti.'ye Termopet Akaryakıt Nakliyat ve Ticaret Ltd.Şti. tarafından üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden kısmını ödeyerek anlaşmayı sona erdirmeye imkanı tanınması koşuluyla, ilgili dikey anlaşmaya 23.06.2006 tarihinden itibaren 10 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınmasına ilişkin kısmı açısından davanın reddine, dava konusu işlemin; tarafların belirtilen hususlarda anlaşamamaları halinde ise bahsi konu anlaşmaya bireysel muafiyette tanınamayacağına, bu nedenle gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren altmış gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Yasa çerçevesinde işlem başlatılacağına ilişkin kısmının iptaline, dava kısmen iptal kısmen ret ile sonuçlandığından, aşağıda dökümü yapılan 256,45 TL yargılama giderinin yarısının ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.500,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, kalan yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, yine Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.500,00 TL vekalet ücretinin davadan alınarak davalı idareye verilmesine, 65,30 TL(24,30 TL başvuru harcı, 41,00 TL posta gideri) müdahil yargılama giderinin yarısının davadan alınarak müdahil tarafa verilmesine, kalan giderin müdahil üzerinde bırakılmasına, artan posta giderinin kararın kesinleşmesinden sonra taraflara iadesine, kararın tebliğini izleyen tarihten itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere 22/04/2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
MUSA HEYBET
38029

Üye
KADİR KARTAL
97687

Üye
LOKMAN KILIÇ
102674

YARGILAMA GİDERLERİ	
Başvurma Harcı :	24,30 TL
Karar Harcı :	24,30 TL
Y.D. Harcı :	106,10 TL
Vekalet Harcı :	3,75 TL
Posta Gideri :	98,00 TL
TOPLAM :	256,45 TL